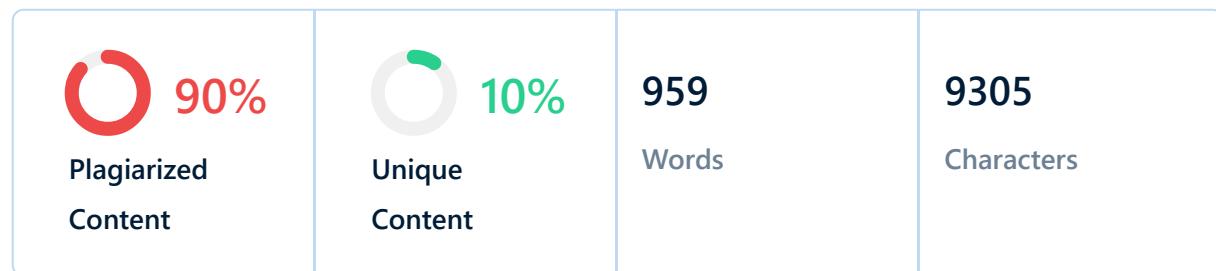

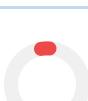
Dupli Checker Plagiarism Report

Originality Report

Primary Sources

1	https://cyberleninka.ru/article/n/talaba... Annotatsiya. Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'lim jarayonini amalga oshirishda tizimli ishlarni yo'lga qo'yish, talabalarini...	 34.94 %
2	https://www.iupr.ru/_files/ugd/b06fdc_... WEBijodiy va ijtimoiy faol, ijtimoiy - siyosiy hayotda mustaqil ravishda o'z ornini topa olish malakasiga ega bo'lgan, istiqboliy...	 12.05 %
3	https://eself-study.uz/talabalar-qobilya... ... qobiliyatiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini shakllantirishga asos bo'ladi. Foydalilanilgan adabiyotlar....	 1.20 %
4	https://www.academia.edu/114117390/... Oliy ta'lim muassasalarida bu vazifalarni amalga oshirishga bosqichma-bosqich o'tish rejalashtirilgan. Oliy o'quv yurtidagi...	 1.20 %
5	https://www.iupr.ru/_files/ugd/b06fdc_... Oliy ta'limning asosiy vazifasi o'z-o'zini rivojlantirish, o'z-o'zini tarbiyalash va innovatsiyalarga qodir bo'lgan mutaxassisning...	 2.41 %
6	https://oefen.uz/uz/documents/diplom... ... innovatsiyalarga qodir bo'lgan mutaxassisning ijodiy shaxsini shakllantirishdir. Bu muammoni faqat o'qituvchidan talabaga...	 3.61 %
7	Plagiarized Content Link WEBBu muammoni faqat o'qituvchidan talabaga tayyor shaklda o'tkazish orqali hal qilish qiyin. O'quvchini passiv bilim...	 1.20 %
8	Plagiarized Content Link WEBo'tkazish orqali hal qilish qiyin. Talabani passiv bilim iste'molchisidan muammoni shakllantirish, uni yechish yo'llarini...	 1.20 %
9	https://cyberleninka.ru/article/n/talaba... by MM Qo'Ziboyeva · 2023 — Talabani passiv bilim iste'molchisidan muammoni shakllantirish, uni yechish yo'llarini...	 6.02 %

10	https://www.genderi.org/2-mavzu-mus... WEBShu bilan birga, o'quvchilarning mustaqil sinf va sinfdan tashqari bilish faoliyatini motivatsion, protsessual, texnologik...	 1.20 %
11	https://cyberleninka.ru/article/n/innov... by SDTX O'G · 2024 — Pedagogning bevosita ishtirokisiz talaba topshirqlarni o'zi bajarishi kerak. Fikrlash operatsiyalariga, o'quv...	 8.43 %
12	https://openidea.uz/index.php/idea/art... Talabalarning mustaqil ishlarning turli bosqichlarida ularning mustaqilligi oddiy takrorlash, taqlid qilishdan tortib, ijodkorlikka...	 1.20 %
13	https://scientists.uz/uploads/conferenc... WEB Talabaning turli fanlar bo'yicha mustaqil ishining samaradorligi, avvalambor, uning shaxsiy fazilatlari, intizomi,...	 1.20 %
14	https://openidea.uz/index.php/idea/art... shaxsiy fazilatlari, intizomi, motivatsion munosabatlari, xotira, diqqat, irodaviy sifatlar kabi aqliy sifatlari va boshqalarga bog'li...	 1.20 %
15	https://cyberleninka.ru/article/n/talaba... by MM Qo'Ziboyeva · 2023 — U uch bosqichdan iborat. Birinchi bosqichda talaba darslik yoki o'quv qo'llanma bilan tanishadi,...	 4.82 %
16	Plagiarized Content Link WEB · Ushbu belgilar o'qilgan narsalarni asosiy va ikkilamchi, muhim va ahamiyatsiz, qiziqarli va qiziq bo'limgan, hodisalarni...	 1.20 %
17	https://goaravetisyan.ru/uz/osobennos... Ushbu belgilar o'qilgan narsalarni asosiy va ikkilamchi, muhim va ahamiyatsiz, qiziqarli va qiziq bo'limgan, hodisalarning ta'riflari ...	 1.20 %
18	https://fayllar.org/3-mavzu-mustaqlil-ta... Mar 7, 2023 · kurs ishlari, ilmiy ishlar yozishda, plagiadtan qochish uchun tezis yozishda yordam beradi. Shu bilan birga, shuni...	 1.20 %
19	Plagiarized Content Link WEB · Agar talaba o'z ishining natijalari ma'reza kursida, uslubiy qollanmada, laboratoriya xonasida, nashrii tayyorlashda yoki...	 1.20 %
20	Plagiarized Content Link WEB · Talabalarning ijodiy faoliyatda ishtiroki. Bu ma'lum bir bo'limda olib boriladigan tadqiqot, ishlab chiqish yoki uslubiy...	 1.20 %
21	https://slib.uz/uz/article/view?id=23543 ... hayotda mustaqil ravishda o'z o'rnnini topa olish malakasiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini shakllantirish hisoblanadi....	 1.20 %
22	https://universalpublishings.com/index... vazifalarni qo'yish va hal qilish qobiliyatiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini shakllantirishga asos bo'ladi....	 1.20 %

Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasi.

Xalqaro Nordik Universiteti
123-guruh MMB boshqaruv fakulteti
magistranti Soatova Zarnigor Asatulla qizi.

Annotatsiya. Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'lim jarayonini amalga oshirishda tizimli ishlarni yo'lga qo'yish, talabalarni mustaqil ishlashga o'rgatish ijodiy va ijtimoiy faol, ijtimoiy - siyosiy hayotda mustaqil ravishda o'z o'rnini topa olish malakasiga ega bo'lgan, istiqboliy vazifalarni qo'yish va hal qilish qobiliyatiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini hakllantirishga asos bo'ladi.

Kalit so'zlar: mustaqil ta'lim, kredit modul, mustaqil fikrlash, tashkilotchilik, kreativ fikrlash

Bugungi kundagi ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlar talabalarni mustaqil fikrlashini rivojlantirish, individual ta'lim traektoriyalariga asoslangan, talabalarda kreativ fikrlash, amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga oid muammolarni bartaraf etishga qaratilgandir. Oliy ta'lim muassasalarida bu vazifalarni amalga oshirishga bosqichma-bosqich o'tish rejalashtirilgan. Oliy ta'limning asosiy vazifasi o'z-o'zini rivojlantirish, o'z-o'zini tarbiyalash va innovatsiyalarga qodir bo'lgan mutaxassisning ijodiy shaxsini shakllantirishdir. Bu muammoni faqat o'qituvchidan talabaga tayyor shaklda o'tkazish orqali hal qilish qiyin. Talabani passiv bilim iste'molchisidan muammoni shakllantirish, uni yechish yo'llarini tahlil qilish, optimal natijani topish va uning to'g'riligini isbotlay oladigan faol bilim yaratuvchiga o'tkazish zarur. Hozirgi oliy ta'lim islohoti o'qitish paradigmaidan ta'lim paradigmaiga o'tish bilan uzviy bog'liqdir. Shu munosabat bilan shuni e'tirof etish kerakki, talaba mustaqil ishi (TMI) nafaqat o'quv jarayonining muhim shakli, balki uning asosiga aylanishi kerak. Talabalarning mustaqil ishlarini rejalashtirish va tashkil etishga bag'ishlangan tadqiqotlarda (L.G.Vyatkin, M.G.Garunov, B.P.Esipov, V.A.Kozakov, I.Ya.Lerner, M.I.Maxmutov, N.A.Polovnikova, P.I.Pidkasisty va boshqalar) umumiylididaktik, psixologik, tashkiliy va faoliyati, bu faoliyatning uslubiy, mantiqiy va boshqa jihatlari ko'rib chiqiladi, o'rganilayotgan muammoning ko'p jihatlari, ayniqsa, an'anaviy didaktik rejada ochib beriladi.¹ Shu bilan birga, talabalarning individual qiziqishlari, qobiliyatları va moyilliklarini hisobga oladigan yaxlit pedagogik tizim bo'lib, mustaqil bilish faoliyatini motivatsion,

1. ¹ Olimov Q.T. Zamonaliviy ta'lim texnologiyalari. T.; 2017

protsessual, texnologik ta'minlash masalalari alohida e'tiborni talab qiladi. "Mustaqil ish" tushunchasi ko'p qirrali bo'lib, talabalarning mustaqil ishi muammolari bo'yicha sezilarli darajada pedagogik tadqiqotlar olib borilishiga qaramay, ushbu didaktik jarayonnibg mohiyati va mazmuniga to'laqonli yondashuv mavjud emas. Bu tushuncha quyidagicha ma'nolarni ifodalaydi:

- Pedagogning bevosita ishtirokisiz talaba topshiriqlarni o'zi bajarishi kerak;
- Fikrlash operatsiyalariga, o'quv materialiga o'z-o'zini yo'naltirish asosida talabaning mustaqil bo'lishi talab qilinadi;
- Topshiriqni bajarilish jarayoni qat'iy tartibga solinmagan, topshiriqlarning bajarilish usullari erkin tanlanilishi. Mustaqil ish - mustaqillik kabi shaxsning muhim xususiyatini shakllantirish vositasi, talabalarning bilish faoliyatini tashkil etish shakli bo'lib, u faoliik, fikr mustaqilligi, ijodkorlik, qat'iyat va topshiriqni bajarishda tashabbuskorlikni talab qiladi. Talabalarning mustaqil ishlarining turli bosqichlarida ularning mustaqilligi oddiy takrorlash, taqlid qilishdan tortib, ijodkorlikka qadar turli yo'llar bilan namoyon bo'ladi. Bajarilgan vazifalarning murakkabligi ortib borishi bilan u paydo bo'ladi, rivojlanadi va murakkablashadi. Talabaning turli fanlar bo'yicha mustaqil ishining samaradorligi, avvalambor, uning shaxsiy fazilatlari, intizomi, motivatsion munosabatlari, xotira, diqqat, irodaviy sifatlar kabi aqliy sifatlari va boshqalarga bog'liq bo'lsa, unumli mustaqil ishning asosiy shartlaridan biri uning shakllanishi va rivojlanishi hisoblanadi. Talabalar mustaqil ishining maqsadi - turli manbalardan yangi bilimlarni o'zlashtirish jarayonida ularning shaxsiy rivojlanishini ko'zda tutiadi.. Mustaqil ishlarga darsliklar, o'quv-uslubiy qo'llanmalar, fanlar bo'yicha klassik mualliflarining ilmiy ishlari, monografiyalar, ilmiy maqolalar to'plamlari va ilmiy ma'ruzalar, ixtisoslashtirilgan jurnallardagi ilmiy maqolalar, badiiy adabiyotlar bilan ishlash kiradi. So'nggi paytlarda mustaqil ishlarda elektron shakldagi manbalar (Internet tizimi, kompyuter dasturlari va elektron tashuvchilardagi ma'lumotlar) bilan ishlash katta o'rinn egalladi. Talabalarning mustaqil ishlariga insholar, izohlar, tezislар yozish kiradi. Talabalarning mustaqil ishlarini tashkil qilishda darslik va o'quv qo'llanma bilan ishlash ham tizimli bo'lishi kerak. Bu jarayon uch bosqichdan iborat: Birinchi bosqichda talaba darslik yoki o'quv qo'llanma bilan tanishadi, mualliflarning ism-shariflariga, izohlarga e'tibor beradi, mazmunini ko'rib chiqadi, mundarija, diagramma, chizmalarni ko'zdan kechiradi, o'zi qiziqqan matnga murojaat qiladi. Ikkinci bosqichda talaba darslikni birinchi sahifasidan to'xirgi sahifasigacha alohida varaqlarda majburiy yozuvlar bilan diqqat bilan o'qib chiqadi Ushbu belgililar o'qilgan narsalarni asosiy va ikkilamchi, muhim va ahamiyatsiz, qiziqarli va qiziq bo'limgan, hodisalarning ta'riflari va tafsiflarini, shuningdek, materialni farqlashning boshqa mezonlaridan foydalangan holda farqlash imkonini beradi. Bunday holda, eslatmada manba sahifasi va uning

nomi ko'rsatilishi shart. Uchinchi bosqichda kitobning qisqacha mazmuni amalga oshiriladi, eslatmalar asosida material so'zma-so'z yoziladi yoki uning ma'nosi bayon qilinadi, lekin har doim ko'chirma manbaning qaysi sahifasida olinganligi belgilanadi. Bu kelajakda kurs ishlari, ilmiy ishlar yozishda, plagiatdan qochish uchun tezis yozishda yordam beradi. Talabalarning faol mustaqil ishi faqat jiddiy va barqaror motivatsiya mavjud bo'lганда о'зининг ijobiliy natijasini ko'rsatadi. Eng kuchli rag'batlantiruvchi omil - bu keyingi samarali kasbiy faoliyatga tayyorgarlikdan iborat. Mustaqil ishlarni faollashtirishga yordam beradigan ichki omillarni quyidagicha tahlil qilinadi:

1. Bajarilgan ishning foydaliligi. Agar talaba o'z ishining natijalari ma'ruza kursida, uslubiy qo'llanmada, laboratoriya xonasida, nashrni tayyorlashda yoki boshqa usullarda qo'llanilishini bilsa, u holda topshiriqni bajarishga bo'lgan munosabat yaxshi tomonga sezilarli darajada o'zgaradi, bajarilayotgan ishlarning sifati oshadi.
2. Talabalarning ijodiy faoliyatda ishtiropi. Bu ma'lum bir bo'limda olib boriladigan tadqiqot, ishlab chiqish yoki uslubiy ishlarda ishtirok etish bo'lishi mumkin.
3. Muhim motivatsion omil - bu intensiv pedagogika bo'lib ta'lim jarayoniga faol usullarni, birinchi navbatda, innovatsion va tashkiliy-faol o'yinlarga asoslangan o'yin mashg'ulotlarini joriy qilishni o'z ichiga oladi. Bunday o'yinlarda faqat qaror qabul qilish ko'nikmalarini egallash emas, balki obyekt haqida bir tomonlama ma'lum bilimlardan ko'p tomonlama bilimga o'tish, uni yetakchi qaramaqshiliklarni aniqlash bilan modellashtirish mavjud. Ushbu yondashuvdag'i birinchi qadam jarayonni yoki vaziyatli o'rganish shakllari, shu jumladan kompyuterlardan foydalanadiganlardir.
4. O'quv fanlari bo'yicha olimpiadalarda, ilmiy tadqiqot yoki amaliy ishlar bo'yicha tanlovlarda qatnashish va hokazo.
5. Bilimlarni nazorat qilish uchun rag'batlantiruvchi omillardan foydalanish. Bu omillar, ma'lum sharoitlarda, raqobatbardoshlikka intilishni keltirib chiqarishi mumkin, bu o'z-o'zidan talabaning o'zini o'zi takomillashtirish uchun kuchli motivatsion omil hisoblanadi.

Xulosa: Tezisdan shuni xulosa qilishimiz mumkinki oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'lim jarayonini amalga oshirishda tizimli ishlarni yo'lga qo'yish, talabalarni mustaqil ishlashga o'rgatish ijodiy va ijtimoiy faol, ijtimoiy -siyosiy hayotda mustaqil ravishda o'z o'mmini topa olish malakasiga ega bo'lgan, istiqboliy vazifalarni qo'yish va hal qilish qobiliyatiga ega bo'lgan kadrlarning yangi avlodini shakllantirishga asos bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Olimov Q.T. Zamonaviy ta'lif texnologiyalari. T.; 2017
2. Ziyomuhamedov B., Abdullayeva SH. Ilg'or pedagogik texnologiyalar. T.: Abu Ali Ibn Sino, 2018.
3. Pedagogik texnologiyalarning rivojlanish tarixi// Kasb-hunar ta'limi. 2018.16-25 betlar.
4. Komarova T.S. O'qitish metodikasi. - Moskva: Ma'rifat, 2019. 160 b.